

Briuselis, 2019 02 07
COM(2019) 58 final

2019/0029 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Rytų ir Pietų Afrikos valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių laikinąjį susitarimą, nustatantį ekonominės partnerystės susitarimo pagrindą, įsteigtame EPS komitete, dėl tam tikrų 1 protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ nuostatų pakeitimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Rytų ir Pietų Afrikos valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių laikinuoju susitarimu, nustatančiu ekonominės partnerystės susitarimo pagrindą, įsteigta EPS komitete, dėl numatomo sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamos tam tikros Susitarimo 1 protokolo nuostatos, priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Rytų ir Pietų Afrikos valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių laikinasis susitarimas, nustatantis ekonominės partnerystės susitarimo pagrindą

Rytų ir Pietų Afrikos valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių laikinojo susitarimo, nustatančio ekonominės partnerystės susitarimo pagrindą (toliau – Susitarimas), tikslas yra a) sudaryti Rytų ir Pietų Afrikos (RPA) valstybėms galimybę pasinaudoti geresnėmis patekimo į rinką galimybėmis, kurias siūlo Europos Sąjunga (toliau – ES); b) skatinti tvarią ekonominę plėtrą ir laipsnišką RPA valstybių integraciją į pasaulio ekonomiką; c) remiantis bendru interesu sukurti ES ir RPA valstybių laisvosios prekybos erdves laipsniškai liberalizuojant prekybą laikantis taikytinų PPO taisyklių ir asimetrijos principo, atsižvelgiant į konkrečius RPA valstybių poreikius ir ribotą jų pajėgumą, susijusius su įsipareigojimų lygiu ir laiku; d) nustatyti tinkamą ginčų sprendimo tvarką ir e) nustatyti atitinkamą institucinę tvarką.

2009 m. liepos 13 d. ES pasirašytą Susitarimą¹ Madagaskaras, Mauricijus, Seišeliai ir Zimbabvė laikinai taikė nuo 2012 m. gegužės 14 d.

2.2. EPS KOMITETAS

EPS komitetas įsteigtas pagal Susitarimo 64 straipsnį. Jį sudaro ES ir RPA valstybių (Madagaskaro, Mauricijaus, Seišelių ir Zimbabvės) atstovai. EPS komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles; jam pirmininkauja bendrai ES atstovas ir RPA valstybių atstovas.

EPS komitetas sprendžia visus Susitarimui įgyvendinti būtinus klausimus, įskaitant vystomojo bendradarbiavimo. Vykdydamas savo funkcijas, EPS komitetas gali: a) steigti ir prižiūrėti visus Susitarimui įgyvendinti būtinus specialiuosius komitetus ar organus, b) rinktis bet kuriuo Šalių sutartu laiku, c) svarstyti bet kokius su Susitarimu susijusius klausimus ir imtis atitinkamų veiksmų, kad galėtų vykdyti savo funkcijas, d) priimti sprendimus arba teikti rekomendacijas Susitarime numatytais atvejais ir e) priimti Susitarimo, įskaitant II priede išvardytą Susitarimą pasirašiusių RPA valstybių sąrašą ir 1 protokolo nuostatas, pakeitimus.

EPS komitetas prireikus gali persvarstyti Susitarimą, jo įgyvendinimą, taikymą ir veiksmingumą ir atitinkamai siūlyti Šalims jį iš dalies pakeisti.

2.3. Numatomas komiteto aktas

2019 m. gegužės / birželio mėn. aštuntajame posėdyje EPS komitetas turi priimti sprendimą dėl tam tikrų 1 protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ nuostatų pakeitimo (toliau — numatomas aktas).

¹ 2009 m. liepos 13 d. Tarybos sprendimas dėl laikinojo susitarimo, nustatančio Rytų ir Pietų Afrikos valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių ekonominės partnerystės susitarimo pagrindą, pasirašymo ir laikino taikymo (OL L 111, 2012 4 24, p. 1–1172).

Numatomo akto tikslas – atnaujinti kilmės taisyklių nuostatas atsižvelgiant į naujausius pokyčius ir nustatyti ekonominės veiklos vykdytojams paprastesnes ir lankstesnes kilmės taisykles priimant šiuos pakeitimus:

- Susitarimo 1 protokolo 6 straipsnio 2 dalies ištaisymas, susijęs su terminų „jų laivai“ ir „jų žuvų perdirbimo laivai“ apibrėžtimi;
- naujo 13 straipsnio „Apskaitos atskyrimas“ įtraukimas į Susitarimo 1 protokolo III antraštinę dalį siekiant sudaryti ekonominės veiklos vykdytojams sąlygas taupyti išlaidas taikant šį išteklių valdymo metodą;
- 14 straipsnio „Tiesioginis vežimas“ pakeitimas nauju 15 straipsniu „Nekeitimas“ siekiant suteikti ekonominės veiklos vykdytojams daugiau lankstumo pateikiant įrodymus importuojančios šalies muitinei, kai kilmės statusą turinčių prekių perkrovimas ar muitinis sandėliavimas atliekamas trečiojoje šalyje;
- naujo 17 straipsnio įtraukimas į Susitarimo 1 protokolo III antraštinę dalį siekiant sudaryti ekonominės veiklos vykdytojams sąlygas vežti įvairios kilmės cukrų nelaikant jo atskiruose sandėliuose;
- Susitarimo 1 protokolo IV antraštinės dalies 16 straipsnio, kuris dabar tampa 18 straipsniu, pakeitimas siekiant sudaryti ekonominės veiklos vykdytojams sąlygas lanksčiau laikytis kilmės įrodymams taikomų reikalavimų;
- 1 protokolo II priedo pakeitimai siekiant, kad jame atsispindėtų 2012 m. sausio 1 d. ir 2017 m. sausio 1 d. į nomenklatūrą, kuri reglamentuojama Konvencija dėl Suderintos prekių aprašo ir kodavimo sistemos (toliau – Suderinta sistema), įtraukti pakeitimai. Kilmės taisyklės šiais pakeitimais nekeičiamos. Pakeistos arba atnaujintos šios SS pozicijos: ex 12 skirsnis, ex 1211, ex 121190, ex 3002, 4104–4106, 4107, 4109 (išbraukta), ex 4114, 8485 (išbraukta), ex 8486 ir 8487;
- Kroatijai įstojus į ES, būtina iš dalies pakeisti 1 protokolo IV priedą, kad į jį būtų įtrauktas IV priedo tekstas kroatų kalba;
- Susitarimo 1 protokolo IX priedo, kuriame išvardytos ES užjūrio šalys ir teritorijos, pakeitimas siekiant įtraukti užjūrio šalių ir teritorijų sąrašo pakeitimus pagal SESV II priedą, atsižvelgiant į tai, kad kai kurių į sąrašą įtrauktų teritorijų statusas neseniai pasikeitė; taip sudaromos palankesnės sąlygos taikyti nuostatas dėl kilmės kumuliacijos.

Atsižvelgiant į Susitarimo 1 protokole ir jo prieduose padarytinių pakeitimų skaičių, dėl aiškumo reikia pakeisti visą protokolą.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

1 protokolą „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ sudarytas 2007 m. Tam tikros pirminio 1 protokolo nuostatos neatitinka naujausių kilmės taisyklių pakeitimų, todėl kyla kliūčių pasinaudoti Susitarime numatytu lengvatinio režimu. Pakeitimais bus supaprastinti kilmės taisyklių taikymo reikalavimai bei procedūros ir suteikta galimybė lanksčiau jų laikytis. Šis supaprastinimas palengvins prekybą, o ekonominės veiklos vykdytojai galės optimaliau taikyti lengvatinį režimą. Be to, siūlomais pakeitimais bus skatinama RPA valstybių regioninė integracija ir ekonominė plėtra, nes veiklos vykdytojams bus suteikiama daugiau galimybių laikytis kilmės taisyklių.

Reikia iš dalies pakeisti Susitarimo 1 protokolo II priede nurodytų produktų pozicijas ir aprašymus, kad jie būtų suderinti su PMO padarytais pakeitimais SS nomenklatūros 2012 ir 2017 m. redakcijose ir kad produktų aprašymai ir SS klasifikacija derėtų su suderinta sistema.

Galiausiai Susitarimo 1 protokolo IX priede pateiktas ES užjūrio šalių ir teritorijų sąrašas. Protokole užjūrio šalys ir teritorijos – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo II priede nurodytos šalys ir teritorijos. Sąrašą reikėtų atnaujinti atsižvelgiant į neseniai pakitusį kai kurių užjūrio šalių ir teritorijų statusą.

Siūlomas sprendimas atitinka ES įsipareigojimus pagal Susitarimo nuostatas.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtaime organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų turinį“².

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Aktas, kurį komitetas turi priimti, yra teisinę galią turintis aktas ir jis bus privalomas pagal tarptautinę teisę, laikantis Susitarimo 13, 64 ir 68 straipsnių. Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

² 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

5. SIŪLOMO AKTO SKELBIMAS

Kadangi EPS komiteto aktu bus iš dalies pakeistas Rytų ir Pietų Afrikos valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių laikinasis susitarimas, nustatantis ekonominės partnerystės susitarimo pagrindą, priimtą aktą tikslinga paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Rytų ir Pietų Afrikos valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių laikinąjį susitarimą, nustatantį ekonominės partnerystės susitarimo pagrindą, įsteigtame EPS komitete, dėl tam tikrų 1 protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ nuostatų pakeitimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Sąjunga 2009 m. liepos 13 d. Tarybos sprendimu 2012/196/EB³ sudarė Rytų ir Pietų Afrikos valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių laikinąjį susitarimą, nustatantį ekonominės partnerystės susitarimo pagrindą (toliau – Susitarimas), jis laikinai įsigaliojo 2012 m. gegužės 14 d.;
- (2) pagal Susitarimo 13 ir 68 straipsnius ir Susitarimo 1 protokolo 44 straipsnį EPS komitetas gali priimti Susitarimo 1 protokolo nuostatų pakeitimus;
- (3) *2019 m. birželio / gegužės mėn.* EPS komitetas savo aštuntajame posėdyje turi priimti sprendimą, kuriuo iš dalies keičiamos tam tikros 1 protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ nuostatos;
- (4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu EPS komitete, nes numatomas sprendimas bus privalomas Sąjungai;
- (5) tam tikras 2007 m. sudaryto 1 protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo būdų“ nuostatas būtina iš dalies pakeisti, kad kilmės taisyklės būtų atnaujintos atsižvelgiant į naujausius pokyčius, siekiant nustatyti lankstesnes ir paprastesnes prekių kilmės taisykles, kurių tikslas – palengvinti ekonominės veiklos vykdytojų vykdomą prekybą ir optimizuoti lengvatinio režimo taikymą;
- (6) reikia iš dalies pakeisti Susitarimo 1 protokolo II priede nurodytų produktų pozicijas ir aprašymus, kad jie būtų suderinti su PMO padarytais pakeitimais SS nomenklatūros 2012 ir 2017 m. redakcijose ir kad produktų aprašymai ir SS klasifikacija derėtų su suderinta sistema;
- (7) Susitarimo 1 protokolo IX priede pateiktas ES užjūrio šalių ir teritorijų sąrašas. Protokole užjūrio šalys ir teritorijos – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo II priede nurodytos šalys ir teritorijos. Sąrašą reikėtų atnaujinti atsižvelgiant į neseniai pakitusį kai kurių užjūrio šalių ir teritorijų statusą,

³ OL L 111, 2012 4 24, p. 1.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu aštuntajame komiteto posėdyje, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu komiteto akto projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*